

činí, nelze k vývodům k tomu se vztahujícím vůbec hleděti. Zákon mluví o bývalých zaměstnancích na velkém majetku pozemkovém a o 35ti leté službě (§ 3 zák. a § 3 nař. čís. 189/21). Ustanovení to zní jasně a přesně a nelze je vykládati jinak, než skutečně zní. Sociální úvahy, k němu se vztahující, došly výrazu již ve znění zákona. Nutným předpokladem nároku jest 35. letá služba (§ 3 (2) cit. zák.), jež prokázána nebyla. Pokud zákup let přichází v úvahu, jest výklad odvolacího soudu v soulasu se zákonem. Zakoupená léta dlužno rozlišovati od vykonané služby. Zakoupení let ostatně žalobce v prvé stolici ani netvrdil. Nebylo tedy již proto důvodu k dalšímu zjišťování. K novotám teprve v dovolání uvede-
ným, zejména k připsu všeobecného pojišťovacího ústavu v Brně ze dne 27. března 1922 nelze hleděti. V dalších vývodech brojí dovolání nepřipustně proti zjištění, že žalobce neměl 35 vykonaných služebních let. Zjištění platně učiněnému nelze v dovolacím řízení více odperovati. S právního hlediska jest dovolání opětně odkázati k § 1 a 3 shora citovaného zákona. Odvolací soud posoudil věc po stránce právní zejména s hlediska zákona shora citovaného, nařízení čís. 189/21 a zák. z 5. února 1920, čís. 89 sb. z. a n. zcela správně, případně a přesvědčivé jeho důvody, k nimž se jinak odkazuje, nebyly vývody dovolání ani v nejmenším vyvráceny. ,

Čís. 1893.

Odpověď na nabídku do jednoho téhodne nelze po případě pokládati za opožděnou.

(Rozh. ze dne 3. října 1922, Rv II 204/22.)

Proti žalobě propachtovatelky na zaplacení pachtovného za rok 1921 namítli žalovaní pachtýři vzájemný nárok na náhradu škody, ježto žalobkyně, ač s nimi uzavřela pachtovní smlouvu i na rok 1922, pozemek v září 1921 prodala. Uzavření smlouvy na rok 1922 spatřovali žalovaní v tom, že k dotazu žalobkyně ze dne 22. srpna 1921, zda hodlají smlouvu i na příští rok prodloužiti, odpověděli do týdne kladně. Procesní soud prvé stolice žalobu zamítl, uznav namítanou pohledávku a maje za to, že přijetí nabídky ve lhůtě týdenní jest včasným ve smyslu § 862 obč. zák. Odvolací soud žalobě vyhověl a uvedl v otázce, o niž jde, v důvodech: Jak první soudce správně uvádí, jest rozhodnou pro posouzení správnosti namítané pohledávky otázka, zda byla pachtovní smlouva prodloužena na rok 1921—1922. Okresní soud odpovídá na tuto otázku kladně, ale na základě nesprávného výkladu §§ 862 a 862 a) obč. zák. Není pochyby, že dopis žalobkyně ze dne 22. srpna 1921 jest nabídkou; to vychází z posledního odstavce, v kterém žalobkyně žádá o sdělení ohledně ponechání pole. § 862 obč. zák. ustanovuje, že návrh mezi nepřítomnými musí býti přijat do doby, do které navrhovatel, předpokládaje, že ho nabídka došla včas, může očekávati, že ho dojde odpověď, odeslaná zavčas a řádně, jinak nabídka pomine. Žalovaná sama udává, že odpověď odeslala do týdne, nikoliv ve lhůtě § 862 obč. zák. Nehledě ani k tomu, že § 862 a) obč. zák. ustanovuje, že svolení jest pokládati za včasné, když je druhá strana v zákonité době obdržela, a že

se tento dukaz žalovaným nepodařil, vychází z výpovědi žalované samé, že odpověď nebyla ani včas odeslána, a nelze přisvědčiti názoru prvního soudece, že prohlášení druhé strany, do týdne odeslané, jest považovati jako včasný projev vůle dle § 862 obč. zák. To vyplývá již ze znění tohoto místa zákona.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D u v o d y :

Devolání, opírající se o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s., nelze odepřítí úspěchu. První stanovisko napadeného rozsudku jest potud správné, že nárok žalovanými namítaný jest nárokem na náhradu škody z toho, že žalobkyně protiprávně zrušila smlouvu pachtovní, že tedy rozhodným jest pro posouzení správnosti této namítané pohledávky, zda pachtovní smlouva byla prodloužena na rok 1921 — 1922; nelze však přisvědčiti názoru soudu odvolacího, že smlouva na rok 1921 — 1922 prodloužena nebyla. Není ovšem pochyby, že dopis žalobkyně ze dne 22. srpna 1921 jest nabídkou a že dle § 862 obč. zák. návrh mezi nepřítomnými musí býti přijat do doby, ve které navrhovatel, předpokládaje, že jeho nabídka došla včas, může očekávati, že ho dojde odpověď včas a řádně odeslaná. Soud odvolací převzal skutkové zjištění, že žalovaní odpověděli žalobkyni, že pole do nájmu berou, a že žalobkyně také odpověď tu obdržela, má však za to, že vzhledem k udání spolužalované Š-ové, dle něhož odpověď tu odeslala do téhodne, odpověď žalovaných žalobkyni nedošla včas, poněvadž již toto odeslání odpovědi spadá mimo lhůtu § 862 obč. zák. S tímto názorem nelze souhlasiti. Aby bylo lze posouditi, zda přijetí návrhu došlo včas či opožděně, dlužno vzíti v úvahu tři doby, a to: pravidelnou dobu dopravy návrhu, přiměřenou dobu uvážení návrhu a pravidelnou dobu dopravy odpovědi. Jak dlouhá může býti doba uvážení návrhu, zákon nepředpisuje, doba ta řídí se dle okolností a může míti různou délku. Dlužno proto uvážiti okolnosti případu. Dopis sám neobsahuje lhůty k zodpovědní; rozsudek prví stolice výstižně poukazuje k tomu, že mezi stranami nebyla v jich vzájemných stycích ohledně propachtovaného pozemku obchodní přesnost zvykem, usuzuje tak zejména z okolnosti, že žalobkyně teprve po uplynutí pachtovního roku se se žalovanými domlouvá o pachtovním, které vlastně již bylo splatné. Žalovaní jsou obyčejní domkáři, kteří právě vzhledem ke zmíněnému poměru nemohli za to míti, že žalobkyni by záleželo na bezodkladné odpovědi, a nelze proto odpověď, danou do jednoho téhodne, pokládati za opožděnou. Jest proto za to míti, že odpověď, odeslaná do jednoho téhodne, byla odeslána včas. Není ovšem zjištěno, kdy žalované tato odpověď došla, avšak dle § 862 a) obč. zák., seznal-li navrhovatel, že prohlášení přijetí nebylo včas odesláno, jest povinen ustoupení své od návrhu smluvní straně bezprodleně oznámiti, jinak jest za to míti, že přijetí nabídky došlo včas a smlouva přišla k místu; byla tedy žalobkyně povinna v případě, že včas odeslané prohlášení přijetí jí opožděně došlo, žalovaným bezprodleně oznámiti, že od nabídky ustupuje. Že se tak stalo, žalobkyně ani netvrdila, tím méně prokázala, byla proto, přijavši prohlášení žalovaných bez námitek, vázána, smlouva mezi nimi stala se hotovou. Poněvadž smlouva o propachtování pozemku na rok 1921 —

1922 mezi stranami byla uzavřena, porušila žalobkyně, prodávši pozemek bez ohledu na tuto smlouvu, smlouvu tu a jest dle § 1295 obč. zák. práva ze škody žalovaným z porušení toho vzešlé.

Čís. 1894.

Otázka, v jaké měně dlužno vyplácti kupony železničních prioritních dluhopisů, týká se práva, společného všem držitelům priorit (§ 9 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák.).

(Rozh. ze dne 4. října 1922, R I 951/22.)

Žádosti Dra P-a, by ustanoven byl společný opatrovník k zajištění ohrožených práv držitelu dílčích dluhopisů dráhy Liberec—Tannwald vzhledem k tomu, že dojde k rozepřím o to, v jaké měně jest kupony vyplácti, s b o r o v ý s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl. Rekursní soud návrh zamítl. D ů v o d y: Rekursu nelze upřít oprávněnosti. Dle § 1 zákona ze dne 24. dubna 1874, čís. 49 ř. zák. jest pro držitele dílčích dluhopisu ustanoviti společného opatrovníka ve všech případech, ve kterých by práva těchto držitelů nedostatkem společného opatrovníka byla ohrožena nebo práva jiného ve svém chodu byla stavena. Dle § 9 cit. zákona v záležitostech, které se týkají společných práv držitelů dílčích dluhopisů, nemohou jednotliví držitelé svá práva samostatně uplatňovati. Předpokladů dle těchto zákonných předpisů pro ustanovení společného opatrovníka tu není. Dle vyhlášky Liberecko-tannwaldské akciové společnosti uveřejněné v úředním listě ze dne 15. ledna 1922 bude společnost kupony prioritních dluhopisů I.—III. emise před 1. lednem 1922 tedy za dobu od 1. července 1919 do 1. července 1921, jakož i vylosované dluhopisy před 1. lednem 1922 vyplácti v rakouských korunách Länderbankou ve Vídni, kdež akciová společnost před 11. říjnem 1921 měla sídlo. Navrhovatel jako držitel priorit, tedy kuponů od 1. července 1919 do 1. července 1921 splatných, žádá ustanovení společného opatrovníka z duvodu, že podnik společnosti jest skoro úplně na území republiky Československé, že priority na něm jsou hypotekárně zajištěny a jejich kupony vždy filiálkami rakouské Länderbanky v Československé republice byly vyplaceny, že tedy společnost jest povinna zaplatiti kupony ty a vylosované obligace v korunách československých. Navrhovatel ani netvrdí, že je držitelem vylosovaných obligací, a jedná se mu tedy o zaplacení splatných kuponů z jeho priorit v měně československé. V případě vyplacení kuponu úrokového nejedná se však o záležitost, týkající se práva, společného všem držitelům, a může právo své navrhovatel samostatně uplatňovati. Splatné kupony z priorit náležejí proti jich vydání, tedy každému jich majiteli, zaplatiti. Nárok na jich zaplacení není podmíněn držením priorit, zažalování úrokové pohledávky nepatří tedy k oněm záležitostem, které se týkají společných práv držitelu priorit, a jež by náleželo vyřídití společným opatrovníkem.

Ne j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nelze souhlasiti s názorem soudu rekursního, že v této věci, v níž rozhodnouti se má, zda kupony prioritních dluhopisů Liberecko-Jablo-